

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

13 juli 2006

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heer Mark Demesmaeker –

**houdende de regeling van het taalgebruik
inzake bepaalde voor het publiek bestemde berichten, mededelingen en formulieren**

ADVIES

van de Raad van State

Zie:
846 (2005-2006)
– Nr. 1: Voorstel van decreet

KONINKRIJK BELGIË
GA

1040 Brussel,

Wetenschapsstraat 33

RAAD VAN STATE

DE EERSTE VOORZITTER

40.570/VR/3

Mijnheer de Voorzitter,

In antwoord op uw brief van 24 mei 2006 (ref. : dec/decsec/pvp/060524.001), heb ik de eer u hierbij een expeditie en twee afschriften te zenden van het advies van de Raad van State over een voorstel van decreet houdende de regeling van het taalgebruik inzake bepaalde voor het publiek bestemde berichten, mededelingen en formulieren (*Parl. St.*, Vl. Parl., 2005-06, nr. 846/1).

Het verdient aanbeveling, in eventuele briefwisseling over dit advies, het nummer ervan te vermelden.

Met bijzondere hoogachting.

De Eerste Voorzitter,

R. ANDERSEN

De Heer N. DE BATSELIER
Voorzitter van het Vlaams Parlement

1011 BRUSSEL

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 40.570/VR/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, op 24 mei 2006 door de Voorzitter van het Vlaams Parlement verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot vijfenveertig dagen ^(*), van advies te dienen over een voorstel van decreet "houdende de regeling van het taalgebruik inzake bepaalde voor het publiek bestemde berichten, mededelingen en formulieren (*Parl. St.*, VI. Parl., 2005-06, nr. 846/1)", heeft, na de zaak te hebben onderzocht op de zittingen van 13 juni 2006, 20 juni 2006 en 27 juni 2006, op 20 juni 2006 (derde kamer) en op 27 juni 2006 (verenigde kamers) het volgende advies gegeven:

^(*) Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State waarin wordt bepaald dat de termijn van dertig dagen verlengd wordt tot vijfenveertig dagen in het geval waarin het advies gegeven wordt door de verenigde kamers met toepassing van artikel 85*bis*.

STREKKING VAN HET VOORSTEL

1. Het voor advies voorgelegde voorstel van decreet strekt ertoe aan natuurlijke personen of rechtspersonen die voor hun tot de bevolking gerichte berichten, mededelingen of formulieren, een beroep doen op de medewerking van personeel van de plaatselijke diensten of gebruik maken van materieel, gebouwen, plaatsen, pleinen, panelen of andere accommodatie toebehorend aan die diensten, hetzij in eigendom, hetzij in huur of op welke wijze ook, of van voorzieningen die zich aan of in dit patrimonium bevinden, voor die berichten, mededelingen of formulieren, het uitsluitend gebruik van het Nederlands op te leggen.

De voorgestelde regeling geldt voor de plaatselijke diensten die gevestigd zijn in het Nederlandse taalgebied en waarvan de werkkring geen zogenaamde rand- of taalgrensgemeenten bevat.

De plaatselijke dienst kan, op uitdrukkelijke vraag van de initiatiefnemer, afwijken van deze regel. De afwijking moet gemotiveerd zijn, en het gebruik van een andere taal is enkel mogelijk als de berichten, de mededelingen of de formulieren bestemd zijn voor toeristen of voor buitenlanders, of als ze wegens hun aard, bedoeling, frequentie en doelpubliek en rekening houdend met de taalsituatie in de werkkring van de betrokken dienst geen inbreuk maken op het principieel Nederlandstalige karakter van de dienst en zijn werkkring.

De niet-naleving van die verplichting wordt gesanctioneerd met de verwijdering van de berichten, de mededelingen of de formulieren, alsook eventueel met het tijdelijk of definitief ontzeggen van de mogelijkheid om een beroep te doen op de plaatselijke dienst voor de verspreiding of bekendmaking ervan of om gebruik te maken van het daarvoor ter beschikking gestelde patrimonium.

BEVOEGDHEID VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

2. De indiener van het voorstel gaat ervan uit dat de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap om in het Nederlandse taalgebied het gebruik van de talen te regelen voor bestuurszaken, ook de bevoegdheid omvat voor het regelen van het

taalgebruik voor de tot de bevolking gerichte berichten, mededelingen of formulieren die uitgaan van particulieren, indien die particulieren daarvoor beroep doen op de plaatselijke dienst voor de verspreiding of bekendmaking ervan of gebruik maken van het daarvoor ter beschikking gesteld patrimonium van die plaatselijke dienst ⁽¹⁾.

3.1. Artikel 30 van de Grondwet bepaalt dat het gebruik van de in België gesproken talen vrij is, en dat het niet kan worden geregeld dan door de wet en alleen voor handelingen van het openbaar gezag en voor gerechtszaken.

Artikel 129, § 1, 1°, van de Grondwet bepaalt dat de Parlementen van de Vlaamse en de Franse Gemeenschap, bij uitsluiting van de federale wetgever, ieder wat hem betreft, bij decreet, het gebruik van de talen regelen voor bestuurszaken.

3.2. Wat onder "bestuurszaken" moet worden verstaan, wordt in de rechtspraak van het Arbitragehof nader verduidelijkt. Het Arbitragehof geeft daarbij aan het begrip "bestuurszaken" een ruime interpretatie:

"Het begrip «bestuurszaken» als bedoeld in artikel 59*bis*, § 3, 1° (thans: artikel 129, § 1, 1°), van de Grondwet, is verschillend van het begrip «handelingen van het openbaar gezag» bedoeld in artikel 23 (thans: artikel 30). Het eerstgenoemde begrip is enerzijds ruimer, en anderzijds enger dan het laatstgenoemde.

Immers, enerzijds slaat de term «openbaar gezag» op nog andere overheden dan de administratieve overheden, en anderzijds duidt de term «bestuurszaken», naar het voorbeeld van de term «gerechtszaken», ook op de betrekkingen tussen de particulier en het bestuur.

Het begrip «bestuurszaken» in artikel 59*bis* van de Grondwet dekt dan ook niet alleen wat door de op 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken wordt geregeld" ⁽²⁾.

3.3. De vraag rijst of ook de voorgestelde regeling valt onder het begrip "bestuurszaken".

⁽¹⁾ Toelichting bij het voorstel, pp. 3-4.

⁽²⁾ Arbitragehof, nr. 17, 26 maart 1986, 3.B.4.c; Arbitragehof, nr. 70, 14 december 1988, B.5.b.

3.3.1. De bevoegdheid om het gebruik der talen in bestuurszaken te regelen sluit de bevoegdheid in om de vrijheid van de particulier in zijn relaties met het bestuur te beperken, wat het gebruik van de taal betreft. Uiteraard kan die bevoegdheid niet worden uitgeoefend om het private taalgebruik, dit is het taalgebruik tussen particulieren, te regelen.

3.3.2. Het voorliggend voorstel regelt niet het taalgebruik in "bestuurszaken", aangezien het noch om het gebruik van de talen door administratieve overheden, noch om het gebruik van de talen door particulieren in hun betrekkingen met het bestuur gaat.

Uit de hiervoor weergegeven strekking blijkt immers dat de wezenlijke draagwijdte van het voorstel is het taalgebruik tussen particulieren in de publieke ruimte te regelen.

Ook al kan de indruk worden gewekt dat het voorstel te situeren valt in het grensgebied van het publiek en het privaat taalgebruik, de vaststelling blijft dat het voorstel in essentie het private taalgebruik regelt. Dat een particulier, om zich te richten tot andere particulieren, een beroep doet op de plaatselijke dienst voor de verspreiding of bekendmaking ervan of gebruik maakt van het daarvoor ter beschikking gestelde patrimonium van de plaatselijke dienst, is niet doorslaggevend en doet aan de vaststelling dat het hier het regelen betreft van het taalgebruik van particulieren in hun relatie onderling, geen afbreuk. De berichten, de mededelingen en de formulieren zelf waarop de taalregeling betrekking heeft, betreffen immers de relatie tussen particulieren onderling, en niet de relatie tussen de overheid en de particulieren.

4. De conclusie is dan ook dat de decreetgever onbevoegd is om het voor advies voorgelegde voorstel aan te nemen.

GA

De derde kamer was samengesteld uit

de Heren	D. ALBRECHT,	kamervoorzitter,
	J. BAERT, B. SEUTIN,	staatsraden,
	H. COUSY, J. VELAERS,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A.-M. GOOSSENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. W. PAS, auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A.-M. GOOSSENS

D. ALBRECHT

De Verenigde kamers waren samengesteld uit

de Heren	R. ANDERSEN, D. ALBRECHT,	eerste voorzitter van de Raad van State, kamervoorzitter,
	P. LIÉNARDY, J. SMETS, P. VANDERNOOT, B. SEUTIN,	staatsraden,
	H. COUSY, J. VELAERS, J.-C. SCHOLSEM,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouwen	C. GIGOT, G. VERBERCKMOES,	griffiers.

De verslagen werden uitgebracht door de HH. B. JADOT, eerste
auditeur-afdelingshoofd, en W. PAS, auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

G. VERBERCKMOES

R. ANDERSEN